

Gabriella Pusztai și Tímea Ceglédi (eds.),
Professional Calling in Higher Education, Partium
Press, Personal Problems Solution, Új Mandátum,
Oradea, Budapest, 2015, 190 p.

Formarea cadrelor didactice reprezintă o componentă importantă a educației universitare, însă după 1989 prestigiul profesiei didactice a înregistrat o accentuată tendință de scădere în țările spațiului ex-sovietic. Cine vor fi pedagogii viitorului? Este un subiect deosebit de important, pentru că se referă la o temă actuală: ce și cum trebuie să predăm viitorilor pedagogi, cine sunt ei, cum putem motiva activitatea lor, ce bază de cunoștințe au, ce fel de competențe trebuie să le dezvoltăm.

Volumul coordonat de Gabriella Pusztai și Tímea Ceglédi (cercetători în cadrul Universității din Debrecen, Ungaria) reunește contribuții științifice recente la tematica pregătirii universitare și perfecționării cadrelor didactice din învățământul preuniversitar. Cartea a fost publicată ca urmare a activităților de cercetare întreprinse în cadrul proiectului „Teacher Education Student Survey in Central and Eastern Europe” (TESSCEE) coordonat de CHERD Hungary în 2014.

Structura volumului se concentrează asupra prezentării unor aspecte esențiale legate de situația studenților care se pregătesc să devină profesori și prestigiul formării pentru profesia didactică. Publicațiile din volum sunt concentrate pe patru arii tematice:

1. Reformarea sistemului universitar de pregătire a cadrelor didactice;
2. Contextul social al tinerilor care intră în sistemul de formare;
3. Viața de student în campusurile universitare;
4. Formarea identității profesionale a cadrelor didactice.

În primul capitol este prezentat modul în care se realizează formarea și perfecționarea

cadrelor didactice în Finlanda (Pentti Moilanen), Slovacia (Dana Hanesova), Polonia (Marzanna Farnicka) și Ungaria (Balázs Török). Contribuțiile se concentrează asupra caracteristicilor profesiei de dascăl în cadrul diferitelor cicluri educaționale, precum și asupra reformelor curriculare. Se evidențiază faptul că profesia de pedagog este una deosebit de solicitantă, necesitând o dedicare deplină a persoanei pentru profesia aleasă.

Cel de-al doilea capitol discută probleme legate de statutul socio-profesional al familiilor din care provin studenții, apartenența lor culturală, efectele statutului de minoritar (Gabriella Stark și Zsuzsanna Márkus), precum și orientarea educațională și profesională a studenților. În studiul semnat de Tímea Ceglédi se arată că studenții care provin din medii sociale mai modeste tind să se identifice în mai mare măsură cu viitorul lor rol de pedagog. Atașamentul religios reprezintă un factor favorizant în alegerea carierei didactice. Gabriella Pusztai remarcă faptul că 25–30% dintre studenții înscriși nu doresc să activeze în acest domeniu, să devină cadre didactice. Este greu de spus dacă acest raport reprezintă mult sau puțin, însă în orice caz este necesară formularea unei viziuni strategice pentru a atrage tineri de valoare și cu vocație pentru profesia didactică.

Capitolul trei urmărește să prezinte o privire de ansamblu asupra studenților pedagogi: relația lor față de învățatură, statutul lor social, orientările lor valorice privind educația copiilor (Veronika Bocsi, Laura Morvai și Anita Csokai), preocupările lor de timp liber – activitate sportivă și loazir (Klára Kovács). Sunt analizate modalitățile prin care studenții fac activități de voluntariat și participarea lor

la această activitate (Hajnalka Fényes). Studiul semnat de Ágnes Dusa oferă informații despre mobilitatea internațională a studenților, evidențiindu-se o puternică tendință către perfecționarea cunoașterii în limbi străine.

Capitolul IV se concentrează asupra felului în care studenții percep viitoarea lor carieră profesională. József Balázs Fejes, Norbert Szűcs și Valéria Kelemen abordează oportunitățile de sprijin care pot fi oferite studenților cu o situație socială nefavorabilă, iar Mihály Fónai prezintă în perspectivă comparativă imaginea pe care o au despre propria profesiune studenții juriști și studenții pedagogi. Ágnes Engler discută despre efectele schimbărilor sociale actuale asupra tinerilor pedagogi care ajung profesori în localitățile mici, izolate. Din perspectiva alege-

rii partenerului acești tineri se află într-o situație dezavantajată. Aceasta reprezintă o problemă în strategiile de viitor mai ales în cazul studenților bărbați care nu se gândesc să aibă o relație stabilă, în situația în care majoritatea cadrelor didactice sunt femei.

Datorită metodologiei solid fundamentate științifice, a viziunii regionale și a perspectivei comparative internaționale asumate, lucrarea poate fi considerată o introducere valoroasă în stadiul actual al problematicii studiate, oferind puncte de reper solide pentru specialiștii și publicul larg interesați de aspecte legate de procesul de formare a cadrelor didactice în țările Bazinului Carpatic.

Réka Nagy (Pető)
Universitatea din Oradea